

Fransen visie: chloor tot aan tapkraan beveiliging tegen calamiteiten en criminele aanslagen

Op het symposium Hydrotop in april 1994 in Marseille hield de heer Michel Mesny een voordracht, waarin hij de stelling 'Chloor tot aan de tapkraan, beveiliging tegen calamiteiten en criminele aanslagen' centraal stelde; de spreker is verbonden aan het Ministerie voor Milieu en is tevens topfunctionaris voor defensie-aangelegenheden. De heer Mesny vermeldde in zijn conclusies dat sommige steden, waaronder Amsterdam, de dosering van chloor terug hebben gebracht en noemde dat gevaarlijk en kwetsbaar. Adjunct-directeur van Gemeentewaterleidingen Amsterdam, ir. A. J. Roebert, weersprak de stelling en inviteerde de heer Mesny in Amsterdam het systeem van de drinkwatervoorziening te komen bekijken en over het onderwerp te discussiëren. Op 8 en 9 december bracht een tiental Fransen een intensief werkbezoek aan de WRK in Nieuwegein en aan Gemeentewaterleidingen in Leiduin en Amsterdam. Het onderwerp was: desinfectie van drinkwater en kwetsbaarheid.

De groep Fransen bestond voor de helft uit vertegenwoordigers van de Franse waterleidingwereld: zij kwamen van de grote maatschappijen en waterleidingbedrijven in en om Parijs. De andere helft werd gevormd door specialisten op het gebied van de civiele verdediging van het Ministerie van Milieu, het Ministerie van Landbouw dat verantwoordelijk is voor de watervoorziening op het platteland, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het Bureau van de Eerste Minister. Ook was een vertegenwoordiger aanwezig van de Nationale Federatie van Oprachtgevende Gemeenten. Zij vormen een werkgroep die over de veiligheid van de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden van gedachten wisselt en rapporteert.

Geen verschil van inzicht

Van Amsterdamse kant is uitvoerig uitleg gegeven over het bestaande winningssysteem bij de WRK en in de duinen en over de zuivering met de kunstmatige infiltratie, snelfiltratie, ozon, ontharding, koolfiltratie, langzame zandfiltratie en een stand-by chloring. Er bleek geen verschil van inzicht over de effectiviteit van deze zuivering en de desinfectie van drinkwater dat geleverd wordt door de bezochte drinkwaterproductiestations; er was waardering voor de zeer uitvoerige zuivering.

Parijs detectiesysteem

Vooraf enkele deelnemers van de Franse ministeries hechten er grote waarde aan dat het water aan de tapkraan vrij chloor

bevat. Zij menen dat alleen dan – in periodes van verhoogde waakzaamheid – een flinke verhoging van de chloordosering snel doorkomt bij de consument en deze beschermt tegen de gevolgen van calamiteiten en criminele acties. Er wordt op het ogenblik in Parijs gewerkt aan de opzet en aanleg van een uitvoerig detectiesysteem om het gehalte aan vrij chloor in het net te bepalen. Het systeem is ook bedoeld voor de normale beveiliging van het net; voorlopig gaan ze uit van zo'n 100 detectoren. De gegevens zullen on real time aangeleverd worden in samenhang met een operationeel dynamisch rekenmodel. Het wegvallen van het vrije chloor geeft dan aan dat er iets aan de hand is. Overigens is in deze Franse optiek toepassing van chloor op termijn ook alleen maar toelaatbaar, als de chloring wordt voorafgegaan door sterke verlaging van het organisch stofgehalte.

De benodigde chloordosis is dan namelijk laag en de THM- en AOX-vorming gering of mogelijk afwezig.

Consument deel beveiligingssysteem

Ir. A. J. Roebert betoogde namens Amsterdam, dat chloring slechts tegen een beperkt aantal stoffen of micro-organismen bescherming biedt. Er kunnen andere stoffen of micro-organismen met eveneens gevaarlijke eigenschappen worden bedacht, waartegen chloor niet effectief is. Daarnaast heeft ook beperkte chloring THM-vorming tot gevolg met een mogelijk veel groter gezondheidsrisico dan dat van bestrijdingsmiddelen.

Amsterdam verkeert in een gunstige positie door het relatief korte leidingnet (2100 kilometer), het ontbreken van druktrappen in het distributienet en de relatief korte verblijftijden in het net. Er is in Amsterdam 24 uur per dag een distributie-

wacht aanwezig, die ervoor zorgt dat bij iedere klacht over de kwaliteit onmiddellijk een monster water wordt genomen voor analyse. In zoverre is iedere consument deel van het beveiligingssysteem. Ook Amsterdam erkent uiteraard dat in zeer veel situaties in onze wereld en vooral in de derde wereld chloordosering voor de productie van relatief veilig en betrouwbaar drinkwater van onschatbare waarde is.

'Cultuur'-verschil

Aan het eind van de meeting verwoordde de heer Mesny het verschil tussen zijn opvatting en die van Amsterdam: er is een groot verschil in cultuur over de watervoorziening, te meer daar in Nederland chloring tot aan de tapkraan nooit gebruikelijk is geweest. Andere Franse deelnemers merkten nog op dat ook in Frankrijk de drinkwatervoorziening in een aantal steden, zoals bijvoorbeeld Nice, niet is uitgerust met een permanente chloring tot aan de tap. De ontwikkelingen binnen de VEWIN en in Nederland rond de begrippen leveringszekerheid, leveringsplannen en nooddrinkwatervoorziening hadden grote belangstelling van de Franse gasten. De heer Mesny nodigde Gemeentewaterleidingen namens de werkgroep uit voor een tegenbezoek aan de bedrijven en drinkwaterinstituten in Parijs en omgeving.

A.J. Roebert, Gemeentewaterleidingen

Literatuur

Mesny, Michel (1994). *Sécurité eau potable et chloration*. Hydrotop 1994, Marseille, Frankrijk pag. 180-189. De heer Mesny is verbonden aan het Ministerie van Milieu in Neuilly sur Seine; hij is ingénieur en chef du génie rural, des eaux et des forêts, haut fonctionnaire de défense.

